

Erhvervspartnerkab mellem Syddansk Vækstforum og Business Region Esbjerg 2018-2019

Baggrund

Business Region Esbjerg og Syddansk Vækstforum har en fælles interesse i at styrke væksten i de sydvestjyske virksomheder og ønsker at styrke samarbejdet herom ved at indgå et erhvervspartnerkab.

Business Region Esbjerg blev en realitet pr. 1. januar 2017 med Esbjerg, Fanø, Tønder og Varde kommuner som medlemmer. Business Region Esbjerg skal som en af hovedopgaverne gennemføre erhvervs- og turismerettede vækst- og udviklingsaktiviteter og –projekter. Business Region Esbjerg træder i stedet for Sydvestjysk Udviklingsforum (SVUF), der hidtil har varetaget udviklingsprojekter inden for erhverv og turisme på vegne af medlemskommunerne. Vejen Kommune var medlem af SVUF, men er ikke medlem af Business Region Esbjerg.

Business Region Esbjerg arbejder inden for de tre hovedområder:

- Erhverv og turisme
- Uddannelse
- Rammebetingelser og Politik

Gennem den regionale vækst og udviklingsstrategi 2016-2019 har Syddansk Vækstforum som strategiske mål at øge produktiviteten og erhvervsfrekvensen i Syddanmark. Det skal bl.a. ske gennem en fortsat fokuseret indsats inden for de tre forretningsområder:

- Bæredygtig Energi
- Sundheds- og Velfærdsinnovation
- Oplevelseserhverv

Derudover investerer Vækstforum i en række brede indsatser herunder kvalificeret arbejdskraft, automatisering og Digitalisering/Industri 4.0.

Der er allerede et godt samarbejde mellem Syddansk Vækstforum og sydvestjyske aktører på erhvervsområdet, blandt andet om at udnytte Syddanmarks helt særlige erhvervsstyrker og –kompetencer inden for offshore energi til gavn for virksomheder i hele Danmark. Syddansk Vækstforum har investeret betydelige beløb til gavn for offshoreerhvervet, særligt virksomheder omkring Esbjerg, og til udviklingen af offshoreenergy.dk.

Syddansk Vækstforum har været med til at investere i Scale-Up Denmark, som har sit 'Offshore Industry Hub' i Esbjerg med SE Next Step Challenge, Business Region Esbjerg, Esbjerg Erhvervsudvikling og Offshoreenergy.dk som partnere.

Der er desuden et godt samarbejde om at synliggøre og udvikle Destination Sydvestjylland, Vestkystens Turisme-vækstklynge og Partnerskab for Vestkystturisme med henblik på at øge den kommercielle vækst i turismeerhvervet.

Business Region Esbjerg og Syddansk Vækstforum er enige om at fortsætte det gode samarbejde om at udnytte styrkepositionen inden for offshore, at udvikle fremtidens helt store virksomheder gennem Scale-up Denmark samt at øge væksten i turismeerhvervet.

Derudover er parterne enige om at udvikle samarbejdet yderligere inden for en række områder, jf. nedenfor.

Aftalte aktivitetsspor på erhvervsudviklingsområdet

Erhvervspartnerkabet består af fem aktivitetsspor, der støtter op om erhvervsudviklingen inden for de aftalte prioriteringer.

1. Produktionserhverv

Produktionserhvervet er af væsentlig betydning for Business Region Esbjerg. Målt på antal arbejdspladser er der således mindst lige så mange arbejdspladser uden relationer til havn og offshore i Sydvestjylland, som arbejdspladser, der er afhængige af havn og offshore.

Produktionserhvervet i Sydvestjylland har mange arbejdspladser inden for metalforarbejdning (herunder bl.a. aluminium), plast, automation, fødevarer og proces. Det er et kendetegn at næsten alle produktionsvirksomheder er udsat for global konkurrence. Udflagningen af produktion har været stor i de sidste 15 år, men pga. øget konkurrencekraft er en del af den udflagede produktion på vej hjem igen. Et konstant fokus på konkurrencekraft gennem disruption, automation, digitalisering og kompetenceudvikling er derfor afgørende faktorer for at fastholde og udvikle produktionserhvervet i Sydvestjylland.

For at understøtte udviklingen er der bl.a. etableret et netværk for fabrikschefer. Netværket består af 150 fabrikschefer og produktionsansvarlige. Netværkets primære opgave er at informere og inspirere virksomhederne med konkrete tiltag og viden til at øge produktiviteten. Netværket tilbydes også lokale kurser og virksomhedsbesøg.

I Sydvestjylland er der etableret partnerskab mellem arbejdsmarkedets parter, erhvervsuddannelsesinstitutionerne og folkeskolen med det formål at sikre erhvervslivet og dermed i særlig grad produktionserhvervet de rette medarbejderkvalifikationer. Partnerskabet har skabt en række tiltag med fokus på de unges erhvervsvalg og efteruddannelse. Ønsket med partnerskabet har været at afdække og sikre at lokale virksomheders vækstudfordringer bliver løst lokalt i det omfang, det er muligt.

Parterne vil samarbejde om at:

- sikre at sydvestjyske produktionsvirksomheder får gavn af den regionale indsats inden for Industri 4.0 – digital omstilling og intelligent produktion og herunder understøtte virksomheder, der har ønsker om at hjemflage deres produktion
- sikre at den regionale indsats på området koordineres optimalt med relevante lokale samarbejdspartnere
- fremme målrettede projekter på området

2. Kvalificeret arbejdskraft og uddannelse

Adgang til kvalificeret arbejdskraft er en væsentlig udfordring for de syddanske virksomheder og også blandt virksomhederne i Sydvestjylland. Således pegede 56 % af de sydvestjyske virksomheder i en analyse foretaget af Region Syddanmark i august 2017 på, at de havde oplevet udfordringer med at skaffe kvalificeret arbejdskraft. Udfordringen forventes ikke at blive mindre i fremtiden bl.a. som følge af, at de kompetencer der efterspørges er under forandring, og at der bliver mangel på visse typer af faglært arbejdskraft. Derfor skal indsatserne både rettes mod de voksne, der allerede er på arbejdsmarkedet og de unge, der skal til at vælge uddannelse.

Parterne er enige om, at en væsentlig forudsætning for at fastholde og skabe arbejdspladser i Sydvestjylland er, at virksomhederne har adgang til kvalificeret arbejdskraft. Det kræver både fokus på uddannelse og efteruddannelse, på fastholdelse og tiltrækning af kvalificeret arbejdskraft.

Parterne vil samarbejde om, at:

- opkvalificere ufaglærte til faglærte eller opkvalificere faglærte til en hel akademiuddannelse gennem projekt Fremtidens arbejdskraft (FAK), som Business Region Esbjerg er projektleder på.
- at sikre kvalificeret arbejdskraft igennem mere målrettede efteruddannelses tilbud og fx branchepartnerskaber jf. fx initiativerne om øget voksen- og efteruddannelse i den fælles syddanske indsats vedr. kvalificeret arbejdskraft. Den fælles syddanske indsats vedr. kvalificeret arbejdskraft er en del af kommunernes og regionens fælles udmøntning af Region Syddanmarks Vækst- og Udviklingsstrategi.
- Syddansk Vækstforum og Business Region Esbjerg vil undersøge muligheder for udvikling af et projekt, der skal styrke arbejdskraftens digitale kompetencer fx ved opkvalificering af virksomhedernes medarbejdere, således at virksomhederne er klædt på til digitalisering.

3. Havnesamarbejde

Esbjerg Havn

Parterne vurderer, at der kan være et stort uudnyttet markedspotentiale for syddanske virksomheder, særligt omkring Esbjerg, i forhold til den maritime trafik, som hvert år passerer Esbjerg Havn. Denne trafik er estimeret til 40.-60.000 fartøjer årligt. Syddanske virksomheder, særligt omkring Esbjerg, besidder helt særlige kompetencer inden for service og produkter målrettet den forbipasserende skibstrafik. Kompetencerne hos de mange maritime virksomheder og serviceerhverv mangler dog at blive synliggjort overfor den forbipasserende skibstrafik, hvilket der kan ligge et stort markedspotentiale i at styrke.

Parterne vil samarbejde om, at

- undersøge forretningsmæssige potentialer og muligheder på baggrund af den maritime trafik som årligt passerer Esbjerg Havn.

Rømø Havn

Rømø Havn spiller i dag en aktiv rolle i service- og vedligehold for tyske havvindmølleparker, hvor havnen har en naturlig nærhed, hvilket giver Rømø Havn en konkurrencemæssig fordel.

Partnerne vil samarbejde om, at

- Undersøge mulighederne for et tættere samarbejde mellem havnene og virksomhederne i Esbjerg og Rømø målrettet offshore vind branchen.
- Identificere udviklingsområder, hvor et samarbejde mellem havne og virksomheder kan bringe Rømø Havns styrker i spil, herunder fiskeri, turisme og naturoplevelser.

4. Turisme

Et væsentligt indsatsområde for Business Region Esbjerg er turisme og turismeerhvervet. Knap 7 mio. kommercielle overnatninger, et turismeforbrug på godt 5 mia. kr. samt tæt på 6.000 årsværk i turismen gør destinationen til en af de største destinationer i Danmark.

Business Region Esbjerg understøtter udviklingen i turismen og i turisterhvervet, for derved at bidrage til at de seneste års vækst i branchen kan fortsætte. Dette sker via en målrettet udvikling og formidling af fælles styrkepositioner med udgangspunkt i strandene og Vadehavet (UNESCO - Nationalpark Vadehavet) i en tæt dialog med erhvervet.

Syddansk Vækstforum understøtter destinationsudviklingen i Region Syddanmark, herunder Destination Sydvestjylland. Derudover er der fokus på udviklingen af oplevelseserhvervet via en række indsatser, herunder bl.a. FOMARS, der har fokus på international markedsføring.

Parterne vil samarbejde om at:

- udvikle og støtte initiativer og projekter, der bidrager til udvikling af destinationens styrkepositioner – Vadehavet (UNESCO Verdensarv Vadehavet) og strandene med udgangspunkt i Vækstprogram for Vestkystturisme og med fokus på erhvervsamarbejde, forretningsudvikling og vækst.
- undersøge muligheder, behov og potentialer ved at øge kompetencerne hos ansatte i turismeerhvervet via e-learning eksempelvis gennem initiativet Danske Turismekompetencer.
- sikre at indsatserne målrettet turismen koordineres og spiller sammen på tværs af aktørerne og operatørerne på området – herunder Partnerskab for Vestkystturisme og Dansk Kyst- og Naturturisme.

5. Fødevarer

Fødevarerhvervet er en væsentlig del af erhvervsstrukturen i Sydvestjylland.

Syddansk Vækstforum understøtter fødevarerhvervet gennem de brede indsatser inden for bl.a. kvalificeret arbejdskraft og automatisering og indenfor forretningsområdet oplevelseserhverv.

Business Region Esbjerg har etableret netværket Sydvestjyske Smagsoplevelser og over en årrække arbejdet med projekter og initiativer, der understøtter lokale fødevareraktører i hele værdikæden. Der er tale om primært mindre virksomheder / iværksættere. Netværket består pt. af 145 fødevareraktører.

Via dette arbejde er der hos Business Region Esbjerg opbygget betydelig viden og kompetence i forhold til det lokale / regionale fødevarerhverv - specielt i relation til turisme og oplevelser.

For at sikre en sammenhængende og koordineret erhvervsfremmeindsats ønsker Region Syddanmark sammen med Region Midtjylland og Region Nordjylland at skabe et fundament for en sammenhængende landsdækkende fødevarerklunge. I den forbindelse har Syddansk Vækstforum afdækket særlige styrker og udfordringer indenfor det syddanske fødevarerhverv. I regi af Vestdansk Erhvervsamarbejde er det yderligere afdækket, at der er særlige virksomhedsbehov, der ikke tilgodeses gennem eksisterende tilbud til fødevarerhvervet. Herunder behov for etablering af en syddansk fødevarerhub der er en del af den landsdækkende fødevarerklunge.

Syddansk Vækstforum og Business Region Esbjerg vil styrke samarbejdet om udvikling af fødevareraktiviteter i Business Region Esbjerg-området med udgangspunkt i netværket Sydvestjyske Smagsoplevelser og den nye landsdækkende fødevarerklungestruktur, til gavn for vækst og jobskabelse samt øget synlighed af regionale lokale produkter.

Parterne vil samarbejde om, at

- udvikle og støtte initiativer og projekter målrettet iværksættere samt SMV'er indenfor både oplevelseserhverv og egentlig fødevarerproduktion
- sikre at indsatserne målrettet fødevarerhvervet koordineres og spiller sammen på tværs af aktørerne på området.
- understøtte udviklingen af fødevareraktiviteter gennem et styrket samarbejde i den kommende landsdækkende fødevarerklunge og herunder en syddansk fødevarerhub.

6. Ramme for erhvervspartnerkabet

Aftalen træder i kraft den 1. januar 2018 under forudsætning af godkendelse i Business Region Esbjergs bestyrelse og i Syddansk Vækstforum.

Erhvervspartnerkabet løber fra 1. januar 2018 til 31. december 2019. Erhvervspartnerkabet kan tages op til revision midtvejs, dvs. 1. januar 2019.

For Business Region Esbjerg:

Dato: 8/2-18

John Lesbo
Formand for Business Region Esbjerg

For Syddansk Vækstforum:

Dato: 19/2-18

Stephanie Lose
Formand for Syddansk Vækstforum og regionrådsformand